

|@001A ༄། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@001B ༄། །ཨོ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཁྱེན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་སོང་ཡང་འགོ་བས་དཔག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། །བཙེ་བ་ཐུགས་གྱི་གཏིར་དུ་སྤྲས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཉི་བཞིན་ལྟང་ངར་གསལ། །མཛད་པ་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོམས་ཀྱང་བདུད་སྒྲིའི་

སྟིང་ལ་འཇིགས་པ་བསྐྱེད། །ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་མཐོ་བའི་འཇམ་དབྱངས་དེ་ཡིས་འགོ་ཀུན་སྐྱོངས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཙུང་གི་མེད་མོར་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །སློ་བཟང་ཐུགས་གྱི་དག་པའི་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་

པའི་དཔལ་ལྡན་པས། །བྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང་པ་བྱོད་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཡི། །དཔལ་གྱིས་འགོ་འདིར་ལམ་མཚོག་གསལ་མཛད་གང་དེར་གྲུས་པས་ཕྱག་བབྱིད་དོ། །རྫོང་འཆང་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུས་གྱི་

འཁོར་ལོས་ལུང་བསྟན་པ། །སློ་བཟང་མཚོག་དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བང་མཛོད་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། །དགེ་ལེགས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་གཏིར་གྱུར་དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་

མགོར། །བཟང་པོའི་ཞབས་པད་ངལ་བསོ་

མཛད་པས་བདག་ལ་སློབ་གྲོས་མཆོག་སྟོལ་མཛོད། །དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་

བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ནས་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་དད་པའི་སློབ་པ་མཛོད་པ་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ངོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་

@002A ༄། །སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སྐྱའི་རྣམ་པར་སྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་རྩེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་གྱིས་ས་སྤྱིང་གི་སྟོན་ཐ་དད་པ་དག་གི་
ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་

འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྟོན་ལ། བྱད་པར་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདིར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ལ་བཀའ་ངོན་ཆེ་བ་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་སལྷ་བ། ཇོ་བོ་ཁྱིའི་ཤེས་གསལ་

ནམ་པར་སྐྱལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས་མཐའ་

དག་བཟོད་པར་ག་ལ་རྩས། འོན་ཀྱང་མཁས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱ་སྐྱིབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ནི། མཆོག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་

ཆེན་པོ་རབ་འབྱུང་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་ཕྱོགས་ས་སྐྱ་ལར་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས་པ་རང་རྒྱུད་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་

ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སྤར་ཡང་ཡུལ་

དེར་འབྱུངས་པ་ བྱ་ཀར་ཞེས་ཇེ་བཙུན་དོ་ཇེ་ནལ་འབྱུང་མས་ཇེས་སུ་བབྱུང་བའི་མཁས་བྱ་བ་ཆེན་པོ། ཏྲན་ག་ཕུར་ལྟས་ཀྱི་ཁྱུག་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས་པས་འགོས་ཁྱུག་པ་ལྟས་བཅས་སུ་

གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་འགོས་ལེ་དབང་

ཕུག་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་མགོན་འཁོན་རིགས་ས་སྐྱའི་གདུང་རྩི་མ་མེད་པར་འབྱུངས་ཤིང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་གྱུར་པའི་པརྟེ་ཏྲ་ཀྱན་དགའ་

ཀྱུལ་མཚན། ཚོད་འདུས་ཞུ་ལུའི་བྱ་

@002B འདབས་སུ་སྤྲུགས་འཆང་ཞིག་གི་སྤྲུག་སུ་འབྱུངས་པའི་གསང་སྤྲུགས་རྙིང་མའི་བྱུབ་ཐོབ་གཡུང་སྟོན་དོ་ཇེ་དཔལ་བ་ནམས་སུ་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་སོ། །མཁས་བྱུབ་ནལ་འབྱོར་གྱི་
དབང་སྤྲུག་ཀྱུལ་བ་གཡུང་སྟོན་དོ་ཇེས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐྱུའི་སྐྱེ་བ་བདག་གི་སྒྲ་མ་མདོ་སྤྲུགས་

བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་བྱུབ་པའི་དབང་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ནི། ལི་ཡུལ་ལྷང་ར་སྤྲུག་བོ་ནས་འོངས་པའི་སའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུགས་
འཆང་ཞིག་ངམ་རིང་རྒྱབ་མཁར་དུ་ཆགས་པའི་བརྒྱུད་པ་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་

འདས་པའི་འོག་ཏུ་གདུང་མ་ཉམས་པར་འབྱུངས་པ་ཡབ་ཀྱན་དགའ་བཟླ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་རུ་འབྲེན་ཀྱུལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་སུ་སྐྱོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ། ལ་སྟོད་བྱང་
གི་སའི་ཆ་པོ་བྱང་དཀར་པོ་བདེ་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་

བརྒྱུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ། བར་པ་བ་སོ་ཚེས་ཀྱི་ཀྱུལ་མཚན་དང་། ཐ་ཆུང་བསོད་ནམས་བཟླ་ཤིས་ཏེ་སྤྲུག་གསུམ་མངའ་བ་ལས། ཇེ་འདི་ཉིད་ཆེ་བ་ཡིན། འབྱུངས་

མ་ཐག་ནས་གྲུ་མགོན་ལུ་ཡ་སོགས་སྐྱ་ཆོ་སྒྲ་མ་རྣམས་ནས་རྩེ་འདི་ཉིད་

ལ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་འགྲོགས་པའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཞལ་གཟིགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། གཞོན་ཅུ་
ཉིད་ནས་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྟོད་པ་ལས་རིང་དུ་འདས་ཤིང་། སྟོན་

གནས་རྩེས་སུ་དྲན་པའི་གསུང་མང་དུ་བྱོན། མཁས་གྲུབ་ལྟའི་དབང་པོ་སོགས་དམ་པ་བརྒྱད་མར་བྱོན་པའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་ཅུའི་སྐབས་ནས་མཁས་གྲུབ་
ཆོས་རྩེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། སྐྱ་ཆོ་སྟོན་མའི་བག་ཆགས་སད་

@003A ༄། །པའི་རྒྱས་གཞུང་ལ་ཐོས་བཞེས་བཤམ་བཤམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཏྲག་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཆོལ་བཤམ་ཤམ་པ་ལྟར་ངམ་རིང་དང་ས་སྐྱ་སོགས་སུ་ཐེབས་ནས། སྟེ་སྟོད་འཛིན་
པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་

སྟོང་ཡང་དག་པར་གནང་། མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ། མཁས་གྲུབ་

སེང་གི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་

འོད་གྲིས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་ཆོག་སྒྲ་མ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། མཚན་མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། ངམ་རིང་དུ་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་
བྲལ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྲིས་རིགས་གཏེར་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་

པོ་འདི། ངས་མགོན་ས་མཐར་ཆགས་སུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱེད་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་གྲོས་གྲིས་ལ་ལན་ཐོབ་གསུངས་ནས་རིམ་བཞིན་བཀག་པས། དེ་དུས་ས་སྐྱ་པའི་དག་བཤེས་སུས་
ཀྱང་ལན་མཛད་མ་རྩས་པ་ན། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐྱ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་

པར་གྱུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་ངས་ལན་བྱེད་གསུངས་ནས། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པ་དང་ངི་མ་མེད་པའི་ལྷུང་གིས་དགག་པ་རྣམས་ཕམ་པར་མཛད་དེ། རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་
བཀོད། མཁས་མཆོག་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་པ་བྱུགས་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་

ཕྱིས་ཁོང་གིས་རྗེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་⁷ མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱང་བ་རྣམ་པར་ཅིན་པའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་ཆོག་དོན་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་མཛད། དེ་ཡང་ས་པའ་གིས། མཁས་

@003B པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛོས། ལྷན་པོས་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་སློ་གྲོས་གིས། གོ་ཡི་ལྷན་པོས་དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་
པོ་ཕྱག་དོག་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། ཁེ་འདོད་དང་། གྲགས་འདོད་དང་། ཆགས་སྤང་སོགས་

གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཚུད་གི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་ལྟེ་བལྟན་པའི་དག་ཐེར་གི་ཆེད་དུ་དགག་སྐྱབ་སྤང་གསུམ་གི་སློ་ནས་ཚུད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། འཤིང་མོ་
ལུག་གི་ལོ་སྟོན་དུག་ལྷ་བའི་སྤྲོད་ཆ་ལ་ཇི་བཅུན་མཁས་པའི་དབང་པོ་

རེད་མདའ་པ་གཞོན་ལྷ་སློ་གྲོས་གིས་མཁན་པོ། ཇི་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གིས་ལས་སྟོབ། མཉམ་པ་སློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་གིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས། དད་པའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་
དབུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་

ཏི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་སྐབས་སུ་རེད་མདའ་པ་ལ་དབུ་ཚད་འདུལ་བ། མངོན་པ། སར་སྟེན་སོགས་དཀའ་ཆེན་རྣམས་གི་གཞི་བཤད། གཞན་ཡང་

ཕྱི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་ས་ལུགས་ཀྱི་

ཀྱི་དོར་བསྐྱེད་ཚྲོགས་ཀྱིས་མཚོན། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་། དབང་ལུང་སོགས་སྡུག་སྡོམ་གྱི་ཚོས་བཀའ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གསལ་ཏེ། གླེང་མ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་
འིན་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་

ཤངས་ལུགས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ཡོངས་ཚྲོགས་གསལ་ནས། གཏོར་བཤད་ལས་ཆོག་སོགས་ཡིག་ཆ་རྣམ་པར་དག་པ་མང་བ་རྩམས། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་པ་ཡི་ཤེས་དཔལ་བ།
བྱང་སེམས་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བུཙྩ་ཤྱི། འཇམ་དབྱངས་

@004A ༄། །རིན་པོ་ཆེ། རྒྱལ་ཆེན་མཁས་གྲུབ་སང་གི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་གླེང་མ་མང་པོར་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་རིས་སྤྲུམ་ཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་
གསལ་ནས། དེ་ཡང་རྗེ་འདི་བ་སྡོན་སྡོམ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྲུམ་རིགས་

པའི་ཁྱུ་བྱ་ཆེ་བར་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་སྐྱབས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་མ་འོངས་ཁ་བ་ཅན་ཏུ་བྱུང་པའི་བསྟན་པ་མིང་ཅམ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་གཞི་ནས་གསོ་བར་སྡོན་ལམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་།

རྒྱུ་ལྟོས་འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་སྒོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ལུང་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དུས་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྟངས་། རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་པའི་གྲགས་པས་རྒྱ་བོད་རྟོར་གསུམ་བྱུང་པར་གསན་ནས། ཐུགས་
ཀྱི་བ་སྒྲུ་གཡོས་པས་རྒྱན་བྱས། རྒྱུ་ལྟོས་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་

རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་ཆེན་པ་ལ་སྒྲུ་སྟོར་གྱི་ཉུ་ཤོག་བཅས་བསྒྲུལ་བས་ཀྱང་མཆོམས་སྒྲུར་ཏེ། དབྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པའི་ཐོག་རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་ཆེན་པ་མཇུག་པར་དབྱས་ལ་ཐེབས། ཐེབས་
ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་སྟན་ལྷས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་དེ་སྐབས་

རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་ཆེན་སྟོང་སྟེང་གསུམ་མཇུག་ནས་བཞུགས་ཡོད་པས། རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་ཆེན་པ་ལ་སྒྲུ་སྟོར་གྱི་ཉུ་ཤོག་བཅས་བསྒྲུལ་བས་ཀྱང་མཆོམས་སྒྲུར་ཏེ། དབྱང་ལོ་ཉེར་གསུམ་བཞེས་པའི་ཐོག་རྒྱུ་ལྟོས་ཙོང་ཁ་ཆེན་པ་མཇུག་པར་དབྱས་ལ་ཐེབས། ཐེབས་
ལམ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་སྟན་ལྷས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་དེ་སྐབས་

བར་ནང་དུ་སྒྱུན་ནས། སྒྲོས་རེད་གཅིག་སྒྲུར་ནས་བྱུང་སྟེ། གཅིམས་ཁང་སེར་པོའི་མདུན་དུ་སྒྲིབས་པ་ན་ཐུག་གསུམ་བཅའ་ནས་ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོས་རེད་བཟུང་སྟེ། རོན་གྱི་སྒྲུང་དུ་མཆོན་

ནས་སྒྲོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐོ་བཟང་གྲགས་པའི་

@004B ཞལ་སྒྲ་ནས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་ཞེས་སྒྲོས་རིང་བཙུགས་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཏྲགས་ཆ་ལུགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཚང་། སྒྲིད་ལམ་
དུལ་བ་གཟིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ན་བཟའ་ཕུ་ཐུང་མ་བཞེས་པ་སོགས་མི་ཆེན་གྱི་

ཆ་ལུགས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྒྲར་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་འགྲན་པའི་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་སྟབས་ཐུགས་ང་རྒྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པས་འཆོར་ངོར་འཁྱུངས་ཏེ་དཔའ་ཁྱུ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཇེ་སྒྲ་མ་
དང་མངལ་མ་ཐག་ཐུགས་ལ་གནམ་ས་ངོ་མ་ཤེས་པ་འཁྱུངས། ཇེ་

བཙུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོས་དཔོན་སྒྲོབ་ཏུ་མཆམས་སྒྲོར་བའི་ཕུག་ཏྲགས་ནན་ཅན་ཡོད་པ་དེ་ཇེ་ཉི་ཕུག་ཏུ་ཕུལ་ནས། རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་
མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དབྱིས་ཕྱིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་སོང་པ་

འགའ་རེ་སྒྲུང་ན། བོད་ཀྱི་སྒྲོས་བྱས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཅི་ལ་མཆིས། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ངེ་ལྟ་བུ་ལགས་

སོགས་གྱི་དྲི་བ་དང་། ཡང་གཞུང་རྣམས་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དོགས་

པ་ཤར་ཚུལ་རྣམས་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཁྱས་པས། རྗེ་ཉིད་ཞལ་ཤིན་ཏུ་ནས་འཇུག་ཞིང་བཞེད་ཚུང་དང་སྒྲུགས་ནས་ད་ཅི་གདའ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་
དབྱེས་པར་གྱུར། ཁྱེད་རྣམས་རྗེས་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་

འདི་འདྲ་དང་། དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་ལ། གཞུང་ལུགས་རམ་འབྲམས་ལ་ཐོས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་
པ་བཟིད་ལགས་ཁྱས་པས། རྗེ་ཉི་ཞལ་ནས་འོ་དེ་ཀ་ཡིན། དད་ལ་ཡང་

@005A ༄། །དེ་ཀ་ལས་བྱེད་རྒྱ་མེད་ནའང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ལས་སླེད་པའི་གདམས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་རེ་ལམ་ལ་རྗེ་ལྟས་རྗེ་ལྟར་བྱུང་
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སླེ་ཐང་དུ་སླེབས་པའི་ཐོ་རང་བདག་མཉམ་

ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ནས་མགོ་འཁོར་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་འདུག་པ་ལ། ཤར་སྒྲོགས་ནས་རལ་གྱི་ཉི་དགྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུས་བསྐྱོར་བའི་ཡུ་བ་ནང་ལ་བསྟན། རལ་གྱི་ཉི་ཅུ་རེ་ལ་ཉི་མ་བརྒྱ་

རེ་ཤར་ནས་འདུག་པའི་རལ་གྱི་འཁོར་དེ་ལྟ་བུར་

འཇའ་ཚོན་སྒྲ་ལྡེ་བྱ་བས་སྒྲ་པའི་དགྱིལ་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྒྲ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྱི་དང་སྒྲིགས་བམ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་སྒྲ་པ།
གཞོན་ནུའི་ཚུལ་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ལ་སྟུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་

དོ་ཉི་ཁྲིས་བཅིངས་པ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རབ་ཏུ་མཛོས་ཤིང་མིག་གི་བདུད་རྩི་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དགྱེས་བཞིན་དུ་བྱོན་ཏེ་བདག་ལ་ཐེམ་པ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་
འཁོར་དེ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སྟུན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས། འོད་ཟེར་

གྱི་བྱ་བས་སྒྲིགས་བཙུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་བྱབ་སོང་བས། བདག་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྒྲིས་བྱུང་བ་རྗེས་ལགས་ཞུས་པས། བྱོད་གྱིས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་
དམ་དབྱེར་མེད་དུ་མཐོང་བ་ལེགས། དེ་ཀ་དོན་ལའང་

གནས་མོད། གཞན་སྒོ་དམན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། སྒྲགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བཤེས་གཉིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་

པ་དང་། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲེར་བའི་ཡི་དམ་

@005B ལ་མི་འབད་པར། གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེའི་རྩ་དང་རྒྱང་དང་། གཅོད་དང་། མན་ངག་ལྟར་སྒྲུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཉིད་དོན་ཅེ་འཆང་དུ་རེ་བ་ཆོ་སྤྲིང་རེ་ཅེ། བྱིད་སྤྲུགས་གྱི་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་ལྡན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་

ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་གསུངས། ཡང་བྱིད་ཡི་དམ་གང་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་གསུངས་པར། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་སིང་དང་གཤེད་དམར་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལགས་ཞུས་པས།
བཀའ་ལས། སྒྱིར་དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡི་དམ་

བྱས་ཀྱང་ཅེ་བཅུན་གྱིས་ཇེས་སུ་འཛིན་མོད། འོན་ཀྱང་། རིང་གྱི་བརྒྱད་པ་འདི་ལ་ཅེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་ཀྱང་དཔལ་དོན་ཅེ་
འཇིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ་འདི་ལ་རྒྱ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་

ཀའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོང་བ་ཡིན་པས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་གྱིས་འདིའི་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་འདུག །འཇམ་དབྱངས་ཞི་

ཁོ་སྐྱུགས་སྐྱབ་ཅེས་ཟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་

གསུངས་པའི་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། ཟེ་བཙུན་གྱིས་ཁོ་བོ་ཁོ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པའི་ཞལ་འཕྲང་འདི་ལྟ་

བྱ་བྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། ལྷ་མ་དགོས་པར་ཟེ་རང་གི་ཕྱག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཐིག་མཛད་ནས། དཔལ་དོ་ཟེ་འཇིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་། རྒྱུད་རྟོག་པ་བདུན་
པ་དང་། རྟོག་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་འབྲེལ་དང་། བོད་འབྲེལ་

@006A ༄༄༅། །མང་པོ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་སོགས་དཔལ་དོ་ཟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དབྱེས་བཞིན་དུ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཡི་དམ་དོ་ཟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་ཆག་ཆེན་དུ་མཛད་

དེ་དུས་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། འདུལ་འཇོན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དགའ་བ། ཟེ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ཡང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། སྤར་

ཡང་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲ་བ་བཅུའི་རིང་ལ་ཉིན་མོ་ལམ་རིམ་

དང་དབྱུ་མ། མངོན་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་དྲོར་བདེ་མཆོག་དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཀྱི་དབང་ཇེས་གནང་སོགས་
དང་། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་

ལ་ཞིབ་བཤད། མཚན་མོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་མཚུབ་བྲིད་བཅས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་བུམ་པ་གང་བྱོ་གསུན་ནས། ཇི་སྒྲ་མའི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་སྤྲགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་པོ་སྒྲོག་

ཆོས་སུ་གནང་ནས། ད་ཁྱེད་ལ་མན་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་བཤད་ཡོད་པས་ངའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་ཟིན་གྱིས་ཐོབ་ལ། རང་ཡང་ཉམས་སུ་ལོང་། སྡོད་
ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཤོད། ངའི་

མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྩོམ་ལ་ཁྱུད་པར་དུ་ངའི་སྤྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་གྲིས་ཤིག་གསུངས་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་གི་དཀའ་

@006B བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་ཟིན་གྱིས་མཛད་ནས་གཙང་ལ་ཕེབས། ཉང་སྟོང་ལྟར་རའི་གདན་ས་མཛད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཁས་གྲུབ་ལྟར་ར་དཀའ་བཅུ་བ་ཞེས་སྟན་
གྲགས་ཀྱིས་བྲུབ། དགོན་པ་རི་པོ་མདངས་ཆེན་བཏབ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་

ཏུ་ཆེ་ཞིང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ་མགོན་པོ་ཡུག་དུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། གནོད་སྦྱིན་ཁྱི་ཏ་པུ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་ཁང་བྱེད་དུ་
འཕགས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་སྐྱབས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དངོས་

སུ་ཐུམ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་སོགས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོའི་རྩ་བ་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་ཤར་རྒྱལ་མཁར་ཅི་བ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བཏུན་ཀུན་བཟང་པས་སྦྱིན་བདག་མཛད་ནས་མཆོད་ཡོན་
གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་བཏབ་སྟེ། མོར་བུ་

དགའ་ལྡན་པ། རྒྱུ་རྩ་ཁང་པ། ཞི་གནས་པ། བྱང་མོ་ཆེ་བ། ལས་གྲུབ་པ། གསེར་ཁང་གོང་འོག། །དགོ་ལུགས་ཀྱི་གྲ་ཆང་མང་པོ་བཅུགས། སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་མི་ཏོག་ལ་བུང་བ་

བཞིན་འཁོར་ཏེ། གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བསྟན་

པ་གསལ་བའི་སྒྲུང་བྱེད་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་སྐབས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། གོང་མ་ས་ཆེན་བཞིན་དུ་མཆོད་ཡོན་གཉིས་པོ་ལྟ་དང་བཅས་པས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་གྱང་། བར་
ཆད་གྱི་ནམ་པ་མངོན་པར་གྱུར་ཏེ་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པས་མཐུན་

བཞིན་དུ་ན་ལེ་རྒྱ་ནས་ཀུན་མཐུན་རོང་པོ་གདན་དྲངས། རྩོད་པ་མཛད་པར་བྱིལ་བསྐྱགས། རྗེ་འདིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏམ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་ལས། དབུས་གཙང་གི་
མཁས་པ་མང་པོ་དཔང་པོར་ལྷགས་བཀའ་བསྟན་བཅོས།

@007A ༄། །མང་པོ་ཡང་དབང་པོར་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་གྲངས་དུས་བཟབ་པའི་ཆོ། བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་དང་། རོང་སྟོན་ཤྲུག་རྒྱལ་མཆོན་པ་གཉིས་ཐུགས་འགྱུར་ནས་འབྲོལ་ཐབས་
མཛད་པ་ན། འཇིགས་མེད་སྤྱི་བའི་སང་གི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདིས་འདི་

སྐད་ཅེས། ཐེག་མཆོག་རིགས་གྱི་རྩ་པ་མི་དམན་ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ། །ནམ་དཔྱོད་མགྲོགས་འགྲོའི་རྟ་ལྔ་དྲུག་གིས་དྲངས་ཤིས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཐེགས་མེད་

ཅིང་། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་རིགས་པའི་ཟེར་གྲིས་སྤང་

བྱེད་པ། །སྟོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དེ་དང་མེ་བྱིར་ལྷན་ཅིག་ཇི་ལྟར་བགོད། །འོན་ཀྱང་རོང་སྐྱིས་ཤྲུག་ཡི། །བསྟན་ལ་སྤང་བའི་ཡིད་ལྷན་ཞིང་། །གཤེན་རབས་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་
མཚན་འཛིན། །བྲིས་པ་མཁས་པར་རྫོམ་པ་གང་། །རིང་ན་གནས་ཆེ་ཁོ་

བོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་བརྒྱལ་ལན་བྱའོ་ཞེས། །བྱ་བྱའི་ཡིད་ལྷན་དང་སྟོང་གི། །དམོད་པའི་ཆོག་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྐྱགས། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་འདིར་ཕྱིན་ཆོ། །ཁྱམ་པ་བཞིན་དང་སྐྱག་པ་
བཞིན། །གཞོང་བ་བཞིན་དང་འགྲོད་པ་བཞིན། །སྐྱབས་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱབས་

འཚོལ་བྱེད། །དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་པའི་འོད་དཀར་ལ། །སྐྱགས་འཚོལ་འདོད་པའི་ལུན་ཅན་དེ། །ཁོ་བོའི་རིགས་རྒྱལ་དོ་རྩེ་ཡིས། །གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་དུ་སྐྱས། །སྐྱ་མའི་ལེགས་བཤད་
ཉིན་བྱེད་ཟེར། །སྐྱིབ་བྱེད་ཕྱག་དོག་རྒྱང་འཕྱང་རྒྱས། །ཉིས་བཤད་ནགས་

ཚལ་འཁྲིགས་པ་བྱོད། །ད་ལྟ་ཐལ་བར་བྱ་ཞེས་སྐྱ། །དེ་ཆོ་སྐྱག་པའི་ཡིད་ལྷན་དེས། །དེ་དག་བདག་གིས་མ་བཀག་ཅས། །གཏོལ་མེད་བྱུར་པའི་ཆོག་སྐྱ་ཞིང་། །རྩུན་གྱི་ཁྱུང་བུར་ཡང་

ཡང་བྱོས། །ཁྲིལ་ཡོད་ངོ་ཚའི་གོས་དང་བྲལ། །སྒྲོམ་པའི་སྐྱ་རིགས་སྟོད་པ་

@007B ཅན། །སྒྲུན་མང་སྟོབ་མའི་ཆོག་ངན་གྱི། །ཡོལ་བས་བསྐྱིབ་པའི་ཕག་རྩ་འཆེལ། །ཕྱོགས་འདིར་མཁས་པའི་བཀའ་མཆིད་དག །བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཞེས་པའི། །སྒྲིན་བདག་ཆོག་
ལ་སྐྱབས་བཅས་ནས། །བདག་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞེས་སྒྲུས། །ལུང་རིགས་

རྒྱབས་འབྲེང་རོལ་པ་ཅན། །སྡེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་ནས། །མཁས་པ་གདོངས་ཅན་རྩ་མ་དག །གནས་འདིར་དབང་པོར་ལྷགས་པ་ཡང་། །དེ་ཡིས་གང་ལ་མགོན་བཅས་པ། །དེ་ཉིད་ཆོག་
གིས་རང་རང་གི །རྒྱ་གཉེར་གནས་སུ་བསྐྱད་བྱས་ནས། །ཁྲོལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་

རྫོགས་མ་གྱུར། །འདི་ལྟར་མངོན་རྩ་མ་རྩས་པའི། །ཁྱུ་ཆོག་སྒྲུས་པ་བྲན་བྱོས་ལ། །སྒྲིན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤམ་ལ། །སྟོག་རྩ་ངན་སྒྲུས་མ་བྱེད་ཅེས། །བདག་གིས་གདམས་ཤིང་
ཆར་བཅད་ནས། །བདེན་མིན་སྒྲུ་བ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། །ངོ་ཚས་གཏོལ་

མེད་གྱུར་དེ་དག །ལུག་བོང་བཞིན་རྩ་མཁས་རྣམས་སྟོགས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གངས་རིའི་སུལ་ན་གནས། །གཞུང་ལུགས་འབྱུང་ཕྱག་རལ་པའི་ཁྱར་གྱིས་བཟླིང། །རིགས་པའི་

མཆེ་སྒྲུང་མི་བཟད་སྟོབས་ལྡན་པ། །མཁས་མཆོག་གདོང་ལྟའི་དབང་པོ་

ཁོ་བོ་ཙམ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུད་ས་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །དེགས་ལྡན་པས་གོ་ལ་སྤང་པོ་སྟོང་གི་སྟིང་། །སྟོག་མར་འབྱིན་པའི་འཇིགས་སྟེར་དག་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་
གཞན་སྤྱོད་པའི་སེང་གི་གང་། །ཞེས་མི་འཇིགས་པའི་གསུང་བྱོན་པ་དཔལ་

ལའོར་ཆོས་སྟེའི་རྒྱལ་སྟོལ་སྤྲན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པའི་སྟོགས་ལྟུམ་གྱི་རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ལེགས་བཤད་དངོས་སུ་འདོམས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་དགོད་ནས། །སྤྱུམ་ཟད་མར་མི་
སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་འདི། །ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་སྟོགས་

@008A ༄། །ཀྱིས། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་བྱ་བར་རུས་ན་ཡང་། །སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་སྤྲས། །དེ་ནི་དུས་ལ་བསྟན་པ་མེད་པ་དང་། །ལང་ཆོའི་དཔལ་ཡང་
སྟོན་ཀའི་སྟིན་ལྟར་གཡོ། །སྤྱོད་པལ་ཆེར་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ནས། །མང་ཐོས་

བདག་ནི་གཅིག་ཕུར་ཆོས་དོན་སེམས། །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ནས། །དབེན་གནས་རི་བོ་མདངས་ཆེན་ཉིད་དུ་ཕྱག་ཐེབ་སྟེ་ཐུགས་དམ་ཉག་གཅིག་དུ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཆོ་

བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཇི་འདི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕེབས་དོགས་ནས་ཉི་གནས་

སོགས་ལ་སྒྲོག་ཏུ་གསེར་གྱི་བྱ་དགའ་སྟེར་བ་སོགས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། རྩུང་ཕེབས་ཀྱི་ཐུབ་གཟིགས་ཀྱང་། མཆེ་བ་མི་བཟད་སྒྲར་མོའི་ཤུགས་འཆང་བ། །གངས་རི་འཛོལ་པའི་
གདོང་ལྡེའི་དབང་པོ་ནི། །ལྷགས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་བཙོག་རྒྱས་འཛོལ་ཡི། །

སྒྲོ་བྱིར་བྱེད་འདོད་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན། །གསུངས་ནས་མ་ཕེབས། གནས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་པའང་མང་དུ་མཇད་ཅིང་། འདི་དང་ལྷན་བ་སོ་དང་། བྱེ་བྱིང་སོགས་སུ་
བཞུགས་ནས་མོས་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསུངས། ཉིད་དགྲང་

ལོ་ཞིང་ཏུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་མོ་ཕག་གི་ལོ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གནས་ཉིད་དུ་ཕེབས་སྐབས། ཉིད་ཀྱིས་མཇལ་བར་ཕེབས་པ་ན། སང་གའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་བཀྱར་བའི་ཞལ་ཏ་སྟེ་བོར་
མོད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་རྒྱས་སུ་དབུས་ལ་གདན་

བཏེག། སྦྱིད་ཤིང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ། ཆོས་རྒྱལ་དཔོན་པོ་སྐྱུ་མཆེད་ཀྱིས་ཇི་ཅོང་ཁ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཇི་གཉིས་ལ་གུས་འདུད་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཇི་འདི་ལའང་མོས་པ་ཆེན་པོས་ཞབས་སྟེ་

པོར་སྒྲངས། འབྲས་སྤྲངས་དང་སེ་རར་ཕེབས་དུས་

@008B འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྒྱུ་དུ། ད་ལམ་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སྤྱིར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྒྱུ་ཕེབས་འདུག་པ། རིད་དཔོན་སློབ་ཀྱིས་ཕུག་
བྱེད་དགོས་སམ་ཉུས་པས། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྒྱུ་ཞལ་ནས། བྱེད་རྣམས་

རྒྱུ་མཛད་པ་ཡིན། ཁོ་བོ་ནི་ཞབས་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་ལེན་ན་གསུངས། དེར་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་དང་། སློ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕུག་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
རིང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཀྱང་མང་དུ་མཛད། མཚུངས་མེད་

ཆོས་རྒྱུ་རུ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོག་དྲངས། སེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད་དེ། སེར་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ། དགའ་ལྡན་ཤར་ནས་གནས་བརྟན་ཆེན་
པོ་རིན་རྒྱལ་བས། འཕྲང་ཉགས་སུ་ཕེབས་བསུ་ལ་བྱོན་ནས་

དར་ཆེན་ཡུག་གཅིག་གི་ཕུག་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ་ཕུག་ཕུལ། དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཅིང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་

ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་དུ་སེང་གེ་ས་བཏེག་པའི་བཞུགས་

གདན་གསེར་ཁྲི་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དུ་ལྷ་སེང་ཙོད་པན་འཆང་བའི་མཁས་མང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་སྤྱན་དངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་
ཉམས་པར་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཏེ་

བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་ཙོད་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་པཎ་བྱུབ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། བྱུང་པར་ཡི་དམ་དོན་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷ་མ་དོན་རྩེ་འཆང་

@009A ༄༄༅། །ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་རང་བསྤྲུགས་སོ་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་རྒྱལ་པ། བྱུང་ཞལ་གཉིས། དམ་ཅན་
ཆོས་རྒྱལ་སོགས་བསྟན་བསྐྱུང་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱངས་

གཟིག་མགྱིན་གཟིག་རྟུ་གངས་སྤོད་འདི་ན་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འབྱུང་པ་ལ་བྱིད་ལས་ལྷག་པ་མ་མཆིས་སོ་གསུངས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱུབ་པར་ཁས་སྦྱངས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་

ཆེ་རྒྱལ་མཁར་ཅིར་བྱུགས་དམ་ཟབ་མོ་ལ་བཞུགས། རྗེ་འདིས་

ཆོགས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། གོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཇོ་མཆེལ་ལ་ཕེབས་པའི་ཞབས་ཤིར་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བཤེས་དྲག་རིམ་
རྣམས་འབྲིད་པར་མཛད་པ་དང་། མཆེལ་དུས་རྒྱལ་བ་

ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཞུམ་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ལ་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉི་ཟེར་ལ་རྩལ་
འབྲིགས་པ་བཞིན་འཁོར་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་

གསུང་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་པས། དཀར་པོ་སྡེ་རིགས་ཐམས་ཅད་དར་ཆེན་འཕྱར་ཞིང་། ཉག་ཕྱོགས་རྣམས་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར། སྟན་པ་འདི་ལས་དང་སྤྱིར་ཡང་སྦྲ་མ་འདིའི་
ཡོན་ཏན་དན་ནས་བདག་པོ་རབ་བརྟན་པ་བྱུགས་འགྲོད་པ་

ཆེན་པོ་སྤྱིས་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་སྦྲ་མ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་སྤིད་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་པར་རབ་འབྱོར་ཚུན་གང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་

སྒྲོམ་མ་དགོས་ལ། ཐུགས་བརྒྱད་གཅིག་པ་དུས་མཚུངས་

@009B སུ་འབྱུང་བ་རགས་རིམ་བྱུང་ཙམ་ནི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འོད་བསྐྱེད་གི་སྐབས་སུ། གླ་མ་འདི་འོད་བསྐྱེད་གི་དགོ་ཚུལ་པརྒྱའི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ། སྐྱ་ཆོ་འདིར་
ཡང་རྗེ་གླ་མ་དག་ཞིང་ལ་ཕེབས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་དོགས་པ་ཕྲན་བུ་བྱུང་

བ་ན། རྗེ་གླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མནལ་ལམ་དུ་རྗེས་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་འོད་བསྐྱེད་གི་ལེའུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཟབ་མའི་དོན་ལ་ངེས་
ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་རྟེན་དེ། ལྟ་ངན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་བ་ནས།

ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དུས་སུ་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་དུ་གྱུར་ནས་ཡབ་སྐུས་སྟོན་ལམ་ལྟན་ཅིག་དུ་བཏབ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་སྐྱ་ཆོ་འདིར་མཇལ་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གཞི་

ནས་གསོས་པ་དང་། རྗེ་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱ་བ་བཟང་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་རིགས་ལྟན་གྱི་རྒྱལ་པོ་པརྒྱ་དཀར་པོ་དང་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཞིག །ཁྱེད་པར་འཇམ་དཔལ་

གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིག །ཅིས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་རྗེ་

དང་། བསྐྱ་དཀར་པོ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་སྒྲ་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱོར་པ་གསུང་བ་ལྟར་དང་། རྗེ་རང་གིས་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཚུལ། བཀའ་འབུམ་ལས། རིགས་ལྟན་གྲགས་པ་དུས་གྱི་

མཐར་ཡང་ནི། །རུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྒྱུས་གར་ཅི་ཡང་མེད། །ཅིས་གསུངས། ཡང་རྗེས་སྤྱོད་འགོས་ལོ་རྩལ་བའི་སྐྱབ་ཡིན་པས། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་
གསུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཆེད་ལྟན་གྱི་གསུང་འགའ་ཞིག

@010A ༄། །ལས། སྒྲོབ་དཔོན་བསྐྱ་སྐྱབ་བ། རོ་བོ་རྗེ། ཆོས་རྒྱལ་དུགས་པོ་ལྟ་རྗེ་སོགས་སུ་འང་སྐྱལ་པ་མཛད་པར་བཤད་ཡོད་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་དཔག་པར་དཀའ་བའི་
གནས་ལགས་སོ། །ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་གཟིགས་སྒྲུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེ་བཙུན་

འཇམ་དབྱངས། ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ། བཅོམ་ལྟན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ། གསང་འདུས་ལྟ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱི་དོར། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འི་ལྟ་ཆོགས། ཡི་དམ་

དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། གྲུ་མགོན། ཞལ་

ཕྱག་བཞི་པ། དམ་ཅན་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྔ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་སྐྱོང་གི་བཞེན་པ་ཕག་གིས་སྐད་འདོན་པ་མཆོད་གཡོག་པས་ཆོར་བ་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་
རྣམས་ཀྱང་བྲན་དུ་ཁོལ་བའི་ཏྲགས་ཕྱག་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་

མཐོང་ཞེས་གྲགས། བྱད་པར་རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཕེབས་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་རྩི་ལམ་ཅི་རིགས་པར་གཟིགས་ནས། གསུང་གི་སྒྲུང་བ་ཡང་ཡང་སྦྱལ་བ་སོགས་
བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ངོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་འབྲམས་པའདད་མཛད་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆོད་ཆོས་མངོན་པ་འཆད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་མཁས་པ་རྣམས་ཡིད་འཕྲོགས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དབྱས་གཙང་གི་བཤེས་གཉིན་ཕལ་ཆེ་བས་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་པའམ་གྲུས་པས་མ་མཆོད་

པ་མེད་ཅིང་སློབ་མཁའ་གངས་ཀྱིས་མི་ཟིན། ཉིས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལས་འཁྱུངས་པའི་སྤྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་སྒོ་གོས་ཆོས་སྐྱོང་། ལྷ་ལུ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་

སེང་གོ། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། གུན་མཁྱེན་

@010B འཕགས་པ་འོད། གསང་སྤྲུགས་མཁར་པ་ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར། རྗེ་རང་གི་གཙུང་པོ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ལྷའི་བཙུན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སློ་གྲོས། སྤྲུན་སྤློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
ཆ་ཁོ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ། ཞང་ཉུང་བ་ཆོས་

དབང་གྲགས་པ། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་བ་སོགས་ཏེ་བྱུང་ཙམ་མོ། །མཁས་པའི་མདུན་སར་རྩོད་པ་མཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྲུགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་མུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདུལ་བ་ལ་
ཆས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པ་ལྷ་བྱ་ཡང་དངོས་

སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཆར་བཅད། གུན་མཁྱེན་རོང་པོ་འང་རྩོད་པ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་བཤོལ་ནས་མ་རྩུས་པ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་མདུན་སར་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ཉུམ་སྟེ་
བག་འཁྲུམ་པར་གྱུར་པས། སྤྲུས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་སྤྲ་བའི་

ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །རྩོམ་པ་སྤྲན་ངག་སྤྲེའ་སྤྲེའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོ་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་ཉུགས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། ཉིད་ཀྱི་བཀའ་

འབྲུམ་ལས། རབ་བྱེད་འདི་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །སྒྲིན་དག་དབང་

པོ་ཀྱན་གྱི་མགོ་བོ་ལ། །ཆོག་གི་གོམ་པ་འགོད་མཁས་དག་ལེགས་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་དག་གི་ཡ་མཚན་གཟིགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ང་རྒྱལ་ཆག་ཅེས་གྲགས།
བསྟན་བཅོས་གསུང་འབྲུམ་ཡང་པོ་ཏི་བཅུ་ཕྱག་བཞུལ་

བ་མཆིས་པ་ལས། །ཁོ་བོས་ཐོས་པ་རགས་རིམ་ཐོར་བཀོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུན་མོང་བ་དད་པའི་འཇུག་ངོགས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་བའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ། རྣམ་ཐར་བསྟོད་པ་དང་པའི་

@011A ༄། །རོལ་མཚོ། དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་མ། རྣམ་དག་གངས་རི་མ། རྩེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པ་མི་མཛེད་མ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་
ལ་བསྟོད་པ་ཆངས་དབྱངས་མ། ཀྱན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་

བསྟོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་འདོད་འཇོ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བསྟོད་པ་མི་མཛེད་མ། ལྷ་ཁོ་དབོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཆོགས་གཉིས་ཆ་ཤས་མ། སྤྲིང་པོ་དེན་

གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འདེབས། གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ། བདེ་

མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་སིང་ལ་བསྟོད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ལེ་ཆོན་གསུམ་དང་། དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་དུ་
གསོལ་བ་ཤིས་པ་བརྗོད་པ། མི་གཡོ་བའི་བསྟོད་པ། རྒྱེས་བྱ་གསུམ་

གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་དགའི་མཛོས་རྒྱན། སྒྲ་རྒྱན་དཔེ་རབ་དུ་གསལ་བ་ཆོག་གི་འདོད་འཇོ། སྒྲ་བ་རྣམ་ངེས་རབ་དགའི་འཇུག་པ། རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གཏམ་དུ་བསྟོད་པ། རྟོགས་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་གཟུགས་བརྟན་གསལ་བའི་

མེ་ལོང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོས་རྩོད་པ་བྱོལ་བའི་ཆེ་མཇད་པའི་ཆོགས་བཅད། སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་པ་ཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན། དཀྱིལ་འཁོར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིར་བསྒྲོམ་པའི་དྲིས་
ལན། སྤང་ཐང་དུ་ཕུལ་བའི་ཆོག་མང་ཐོས་མ་དང་ནམ་མཁའ་

བཀྲ་ཤིས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལཤེས་གཉིན་ཤེར་བཟང་དང་གྲུ་ག་ཁྲི་ལྷུ་མ་དུང་བདག་མེ་བ། ལཤེས་གཉིན་ཐར་རྒྱན། བྱང་པ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་། རིན་སྤྲངས་ནོར་བཟང་། དག་

བཤེས་སངས་དཔལ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལེ་ཚན་

@011B རེ་རེ། ཀོན་ཏིང་གོ་ཁུ་གྲིས་གསང་འདུས་ལུས་དགྲིལ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་ཡང་ལན། རོར་ལན་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་ཕུལ་བའི་ཆབ་ཤོག། ལྷ་གྲུའི་རྒྱལ་པོར་གསེར་
གྲི་མཚུལ་ཕུལ་བའི་ཞལ་བྱང་སྟོན་ལམ་མ་ལུས་ཆོས་ཀྱན་མ། ལྷ་བའི་དོགས་

གཅེད་ལྷ་ངན་སྤྱན་སེལ། སྟོང་བདུན་བསྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད། སྟོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་བྱབ་བསྟན་གྱི་དོར། སར་སྤྱན་གྱི་རྣམ་བཤད། རྣམ་འབྲེལ་རྒྱིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེའི་
རྒྱིག་རྒྱུང་རིག་པའི་སྦྱིང་པོ། ཚད་མ་ཡིད་གྱི་སྤྱན་སེལ། ཚད་འབྲས་གྱི་

བཤད་ཆེན་མོ་སྤྲགས་རིམ་ལྷན་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་དགྲིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས། ཞི་རྒྱས་གྱི་སྤྱིན་སྟེགས། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་
བྱུང་རྒྱ་མཚོ། ཉིད་གྱི་གསུང་ཇི་ལྷ་བར་རྗེ་ཆོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་

གྲིས་ཟིན་གྲིས་སུ་བཏབ་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལམ་གྱི་དམིགས་བྱེད་ཅིང་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ། དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་བློ་བའི་ལུགས་གྱི་དགྲིལ་ཆོག་བདེ་ཆེན་རོལ་

མཚོ། དཔལ་དོན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཚུལ་འཕྲོ་ཅན་ཉིད་

ཀྱི་གསུང་བཞིན་མཁས་གྲུབ་སློབ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་ཁ་བཀའ་བ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་འོད། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྤྲུལ་དོན་ཡིག་རྒྱུད་ཉལ་ལའི་ལི་འདབ། འག་པོའི་མན་ངག་

ཡང་རྒྱུད་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ། གཤེན་རྗེ་ནག་པོའི་འཁོར་ལོའི་བཞུ་བ་རྩལ་གྱི་མན་ངག་ཟིན་གྱིས། དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་ཐབས། ལྷུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་ཐབས། གཏོར་ཆོག། དེའི་རྣམ་ལུགས། བེའུ་བུམ་

@012A ༄། །བསྐྱེད་སྤྲུལ་ལས་གསུམ་རྣམ་གཞག་སོགས་མགོན་པོའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དུ་མ། བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཀ་ཆེན། སྤྱིང་པོ་ཀྱི་དོན་ལྟེན་སྤྲུལ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་མཚོད་ཕྱིང་སྤྱོན་ལམ་ཤེས་བཞེད་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་ཆ་ལག་ཚང་བ། དཔལ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མངོན་དཀྱིལ། དུས་འཁོར་གྱི་ཀྱི་ཀ་ཆེན། དེའོན་ཉིད་སྤྱིང་བའི་སྤྱོད་ཆ་དེའི་སྤྱད་ཆ་དང་སྤྱོན་ལམ་ཤེས་བཞེད། ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བུར་རྗེ་སློབ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་

མཛད་པ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་ཅིས་རྣམས་སོགས་གསུང་

རབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་དྲུང་སྒྲིག་གར་རོལ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་དགོངས་པ་ཤ་སྟག་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་སོ། །གཞན་ཡང་རི་བོ་
དགའ་ལྔན་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲ་བཙུགས་པ་དང་། རྗེ་

སྒྲ་མའི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་ཐོག་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཀལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་གདུང་པོ་ཏ་ལ་ནས་དགའ་ལྔན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞུགས་ལ་སྤུལ་ནས་
རྗེ་འི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆའི་གཞོགས་གཡས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་

བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བྱུགས་སྤྲས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་
ཉིད་སྐུ་ཆོ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྲ་རོལ་དུ་ས་བཙུ་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་ཟིན་ནའང་། སྟོན་གྱི་བྱུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆའི་མཐུ་

ལེགས་པར་གྲུབ་པས། མ་དག་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་

@012B ཁམས་ནམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། བཅོམ་གྱིས་མི་ལངས་ལ། བྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྒོ་

བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་མདོ་སྒྲགས་གྱི་བསྟན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འདི་ཉིད་མི་

ཉམས་ཤིང་ཆེ་ཆེར་དར་རྒྱས་སུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྗེ་སྒྲ་མ་དང་མཇལ་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་

ཆོས་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ་ན་ནས། དཔེན་

གནས་རི་བོ་མདངས་ཅན་སེགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་མཛད། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ཞི་དྲུག་གི་ཐོག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་

གསུམ་གྱི་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་བཀའ་ངོན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་འདུན་གྲུབ་གྱིས། རྗེ་འདི་ལ་བསྟོན་པ་ལས། སྒྲ་མ་མཆོག་དང་རྒྱལ་

བའི་གསུང་གི་མཛོད། །མཐའ་དག་བབྱང་ནས་རྩལ་བཞིན་བསྐྱབ་

པ་དང་། །དེ་དོན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལ། །མི་འཇིགས་སྟོབས་པ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་སྦྱི་དང་རྒྱད་སྟེ་ལ། །ཐོས་བསམ་
མཐར་མོན་སྐྱབ་པ་སྦྱིང་པོར་མཛད། །རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་དེར་འགོ་

ཀུན་འཁྲིད། །ཕན་མཛད་སྟོད་ལ་གྲུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱབ་པའི་བསྟན་པའི་ཡང་སྦྱིང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རྣམས་
པའི་རྒྱལ་མཚན་བཅུ་གས་ཏེ། གཏུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་

@013A ༄། །ལ་མི་རྟག་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་པ་གཏད་དེ། རྗེ་བཅུན་སྒྲ་མ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །མོས་གྲུས་སྦྱིང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་
གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་སྟོད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེར་

བདག་ཀྱང་ལྷུང་དུ་འོང་བར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྒྲ་མས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། སྦྱི་བ་དེ་ཁས་སྟོད་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་

བྱེད་དགོས་ན་མས་རྫོགས་པ་ཡིན། མཁའ་སྤྱོད་དུ་ཡོང་བའི་

འདུན་པ་སྟོང་རང་ལ་འདུག་པ་ལྟར་བྱས་ཆོག་གསུངས་པའི་བཀའ་སྤྱོད་ལ་སྦྱལ། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་ར་བཞིར་ཐེབས་པ་ས་པོ་རྟའི་ལོ་རྟོར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་
པའི་ཉི་ཤུ་གཅིག་གི་སྤྱི་ལོ་ཆ་ལ་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོའི་དུང་ནས་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཐེབས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དུ་མའི་བསུ་བ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དུང་དུ་གསལ་གསལ་
སོ། །དེའི་ཆོ་ལས་དག་པ་འགའ་རེའི་མཐོང་སྤྱང་ལ་

དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་ནག་རི་བོ་ཅེ་ལྟར་ཐེབས་པ་དང་། ལ་ལས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་ཐེབས་པ་སོགས་མཐོང་སྤྱང་ཀྱང་སྤྲོ་ཆོགས་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོ་མཐར་
མ་ཐིམ་པའི་རྩལ་དང་། བཀའ་ཆོས་འཆད་འཕྲོ་

བཤོལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཅུ་མ་འཕྲོར་འཛོག་པ་རྣམས་ནི། རྩེས་འཇུག་མཁས་པ་མང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་འཛོག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་།

སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེ་བ་བརྟན་པས་འགྱུར་བ་མེད་

@013B པར་བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུར་དུ་ཕེབས་ནས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་བརྟན་པ་སྒྲར་ཡང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར་སོགས་དགོངས་
བཞེད་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ཤིང་། སྐྱའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཙམ་དུ་མ་

ཟད་ཡང་སྤྲིད་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་འང་ཞུ་སེར་ཙོད་པན་འཛིན་པ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པའི་བརྟན་པ་འདི་ལ། རྗེ་འདི་ལས་བཀའ་ངོན་ལྷག་པ་མི་དགོས་ཤིང་མཉམ་པ་ཙམ་ཡང་མི་འདུང་
བར་ཁོ་བོ་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་བཏོག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་

སྒྲོའོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་ཞུམ་རིང་བ་རྣམས་དང་མཁས་གྲུབ་དུ་ཆེན་མང་པོས་དགའ་ས་པ་ཟབ་མོ་རྫོགས་ཐབས་སུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་། དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་
བཀའ་སོགས་བསམ་ལས་འདས་པར་མཛད། བྱུང་པར་སྐྱེ་གསུང་

ཞུགས་སུ་སྤྱལ་ནས་ཞུན་ཐག་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་མང་དུ་ཕེབས་པ་རྣམས་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དངུལ་གྱི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞེངས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་

གཏུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཡོན་འགུམ་དུ་གཏུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཞིང་དམ་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། གཞན་ཡང་^(ZHvA) ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགོ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལ་སྦྱན་བྱངས་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་དུ་མངའ་གསོལ། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་བྱངས་གཡག་སྡེ་
བསྐྱོ་གྲོས་ཆོས་སྦྱོང་སོགས་བྱ་སྐྱོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མཆོག་པ་རྣམས་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཛད་
པའི་རྒྱན་རྣམས་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་མཛད་

@014A ༄། །པ་འདི་ག་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་
ཐར་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བཀོད་པ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ལ་དད་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་རྗེས་འཇུག་གི་ཐ་ཤལ་^(SvA) སྟོའི་མིང་ཅན་གྱིས་དམ་པ་འགའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བ་འདིས་ཀྱང་ཆོ་རབས་

ཐམས་ཅད་དུ་རྩི་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྩིས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་^(I) ཅིག །སྐྱེ་མཁའ་ལྟོ་ལོ། །